

24 noiembrie 2023 nr. 04-3/65-2851

la nr. _____ din _____

Domnului Dan PERCIUN
Ministrul Educației și Cercetării
secretariat@mec.gov.md

Opinie

la proiectul de hotărâre cu privire la Centrul Republican de Asistență
Psihopedagogică
(număr unic 980/MEC/2023)

Avocatul Poporului pentru drepturile copilului a examinat proiectul de hotărâre cu privire la Centrul Republican de Asistență Psihopedagogică, însoțit de nota informativă, analiza de impact, sinteza obiecțiilor și propunerilor, avizele autorităților.

Urmare a analizei, Avocatul poporului pentru drepturile copilului nu a identificat în prezentul proiect ca atribuție asigurarea acordării asistenței psihopedagogice minorilor în fața organelor de drept (etapa de urmărire penală și judiciară). Potrivit cuprinsului analizei de impact ca aspect de activitate ce reprezintă vulnerabilități regăsim implicarea personalului în activități conexe pentru a răspunde necesităților organelor de drept, precum și altor instituții care solicită participarea specialiștilor din cadrul structurilor teritoriale de asistență psihopedagogică în alte activități prevăzute de legislație.

În această ordine de idei considerăm necesar stabilirea expresă în proiectul Statului Instituției Publice CRAP ca atribuție asigurarea acordării asistenței psihopedagogice minorilor de către structurile teritoriale de asistență psihopedagogică în fața organelor de drept, precum și altor instituții.

Rațiunea propunerii se fundamentează pe excluderea unor eventuale interpretări neuniforme și eronate în practică a atribuțiilor psihologilor și psihopedagogilor din cadrul CRAP, ultimii având posibilitatea de a invoca lipsa reglementării exprese a atribuției de asistare a minorilor la etapa de urmărire penală, judiciară. Or, conform art. 479 alin. (2) din Codul de procedură penală se stabilește că la audierea bănuitului, învinuitului, inculpatului minor, participarea apărătorului și a pedagogului sau psihologului este obligatorie.

În această ordine de idei o altă fundamentare a propunerii desprinsă din art. 3 al Convenției ONU privind drepturile copilului constă în protecția interesului superior al copilului care și trebuie să constituie un considerent primordial pentru instituțiile statului.

Conform alin. (1) art. 40 al Convenției enunțate supra statele părți recunosc oricărui copil suspect, acuzat sau dovedit că a comis o încălcare a legii penale, dreptul de a fi tratat într-un mod de natură să favorizeze simțul său de demnitate și al valorii personale, să întărească respectul său pentru drepturile omului și libertățile fundamentale ale altora și să țină seama de vârsta sa ca și de necesitatea de a promova reintegrarea copilului și asumarea de către acesta a unui rol constructiv în societate.

În cadrul alin. (2) lit. b) al aceluiași articol se prevede că orice copil suspectat sau acuzat de o încălcare a legii penale are cel puțin dreptul la garanțiile următoare, precum să fie informat prompt și direct de acuzațiile care i se aduc sau, dacă este cazul, prin intermediul părinților săi sau al reprezentanților legali și să **beneficieze de asistență juridică sau de orice altă asistență corespunzătoare pentru pregătirea și prezentarea apărării sale.**

Tot la alin. (4) al aceluiași articol se stabilește că trebuie să fie prevăzută o întreagă gamă de dispoziții cum sunt cele referitoare la **îngrijire, orientare și supraveghere, îndrumare, verificare**, plasament familial, programe de educație generală și profesională și alternative la îngrijirea instituțională, pentru a asigura copiilor un tratament corespunzător bunăstării și proporțional atât cu condițiile lor cât și cu infracțiunea comisă.

Considerăm că propunerile conturate în prezentul proiect de hotărâre vor asigura eficientizarea mecanismului de prestare a serviciilor de asistență psihopedagogică ca urmare a transformării SAP municipale/raionale în structuri componente a CRAP, respectiv comunicăm despre lipsa altor obiecții din perspectiva respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale copilului.

Cu respect,

Vasile COROI,
Avocatul Poporului
pentru drepturile copilului